

SCI-CONF.COM.UA

CURRENT CHALLENGES OF SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 6-8, 2024**

**BERLIN
2024**

CURRENT CHALLENGES OF SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

6-8 May 2024

Berlin, Germany

2024

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Current challenges of science and education” (May 6-8, 2024) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2024. 485 p.

ISBN 978-3-954753-05-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Current challenges of science and education. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-current-challenges-of-science-and-education-6-8-05-2024-berlin-nimechchina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: berlin@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 MDPC Publishing ®

©2024 Authors of the articles

11. *Byrka Y. O., Babicheva O. O., Prokhorenko V. L., Sadovenko O. L., Latohuz Y. I., Brek V. V.* 64
CURRENT STATE OF ORAL ANTICOAGULANT USE (DABIGATRAN, RIVAROXABAN, APIXABAN) IN THERAPEUTIC PRACTICE: A LITERATURE REVIEW
12. *Kliepova A. A., Babicheva O. O., Prokhorenko V. L., Sadovenko O. L., Latohuz Y. I., Brek V. V.* 70
CURRENT STATE OF THE USE OF SODIUM-GLUCOSE COTRANSPORTER 2 (SGLT-2) INHIBITORS IN THERAPEUTIC PRACTICE (LITERATURE REVIEW)
13. *Oliynyk V. O., Tregub T. V.* 77
PHARMACOTHERAPY OF PATIENTS WITH POST-COVID MYOCARDITIS
14. *Sulik V., Efremov A.* 81
RESEARCH OF THE PROBLEM OF COMPLEX AESTHETIC FACIAL RECONSTRUCTION IN THE SCIENTIFIC LITERATURE
15. *Бондар Ю. В., Іващук Д. О.* 88
ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДІВ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОГО ЗНЕБОЛЕННЯ ХВОРИХ З ОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ОРГАНІВ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ
16. *Гаврилов А. В., Цимбал Д. О.* 92
ВИЗНАЧЕННЯ НОВИХ НАПРЯМКІВ У СТВОРЕННІ НАЙБІЛЬШ ЕФЕКТИВНИХ ВАКЦИН ПРОТИ ВІТРИНОЇ ВІСПИ
17. *Денисюк Л. І., Повіткіна Т. М.* 95
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЩОРІЧНИХ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНИХ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ОГЛЯДІВ ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ В РЕГІОНАЛЬНОМУ АСПЕКТІ
18. *Діденко К. А., Марченко А. С., Колосовська Д. А., Степаненко В. В.* 100
ДОНОРСТВО КРОВІ В УКРАЇНІ: БЕЗПЕКА, ВИКЛИКИ, ТА СТРАТЕГІЇ ПІДТРИМКИ
19. *Єгоров А. А., Тихоновський О. В., Курляк Х. В., Скрипник Л. В.* 105
ФАРМАКОЛОГІЧНА МОДИФІКАЦІЯ ГАМК-ЕРГІЧНОЇ СИСТЕМИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВАРІАНТ ЦЕРЕБРОПРОТЕКЦІЇ В УМОВАХ ГОСТРОЇ ІШЕМІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
20. *Мандрик О. Є., Гладанюк А. П.* 109
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
21. *Марченко А. С., Федік К. О., Продан Ю. О., Діденко К. А.* 113
ВПЛИВ АУТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ НА ПЕРЕБІГ ВАГІТНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ ПЛОДА
22. *Мельник В. М., Пойда О. І.* 118
ХІРУРГІЧНА ТАКТИКА ПРИ ХРОНІЧНІЙ ОБТУРАЦІЙНІЙ НЕПРОХІДНОСТІ ТОВСТОЇ КИШКИ

ДОНОРСТВО КРОВІ В УКРАЇНІ: БЕЗПЕКА, ВИКЛИКИ, ТА СТРАТЕГІЇ ПІДТРИМКИ

Діденко Катерина Андріївна

Марченко Анастасія Сергіївна

асистенти кафедри загальної практики
сімейної медицини та внутрішніх хвороб

Колосовська Дарина Андріївна

Степаненко Вероніка Василівна

Студенти

Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна

Вступ. Згідно з даними ВООЗ показник донорів складає 15,9 на 1 000 осіб, тим часом в Україні він дорівнює 11 донорів на 1 000 населення. За даними МОЗ, станом на 1 січня 2022 року, загальна кількість донорів цільної крові та її компонентів складала 309 255 осіб, що вказує на стрімку негативну динаміку, порівняно з показниками попередніх років (2021 р. - 311 895 осіб, 2020 р. – 363 318 осіб).

За міжнародними стандартами донорами крові повинні бути не менше 2,5% населення країни, але в Україні кількість донорів становить близько 1% постійного населення. Збереження здоров'я донорів крові та залучення населення до процедури донорства є актуальною проблемою, особливо під час збройних конфліктів.

Мета роботи. Дослідити стан проблеми залучення населення до донорства крові, проаналізувати дані наукових джерел щодо впливу донорства на показники крові як показник здоров'я людей, що регулярно проходять процедуру донорства.

Матеріали та методи. Для вирішення поставленої мети ми здійснили пошук у базі даних Cochrane Database of Systematic Reviews та PubMed, проаналізували дані державних звітів, наведені волонтерськими організаціями дані, наукові статті, опубліковані у вітчизняних журналах за 2016-2024 роки, монографії та статті українських ЗМІ.

Результати та обговорення. Незадовільні показники добровільного безоплатного донорства крові та її компонентів в Україні пов'язані із такими причинами, як: недостатня вмотивованість донорів, незадовільна інформаційна кампанія та популяризація добровільної донорства, наявність системи оплачуваного донорства, довготривала нестача фінансування, відсутність довгострокової стратегії планування заходів із розвитку цієї галузі як на регіональному, так і всезагальному рівнях. Основною вимогою донорів є безпечність донорства, що може бути забезпечена достатньою кількістю кваліфікованих кадрів, новітніми методами роботи станцій забору крові. Ці умови підвищують рівень довіри і вмотивованості населення, що наразі не є впровадженими.

В Україні станом на 01.01.2022 функціонувало 29 станцій переливання крові різного рівня, 204 відділення трансфузіології лікувального закладу та 52 лікарні, що відповідали за заготівлю донорської крові та її компонентів.

Надається і динаміка кількості донорів, що неухильно має тенденцію до зниження покриття потреб відносно запиту. Так, у 2017 році показник кількості донорів знизився по всіх регіонах на 4,8%, у 2018 - на 1,8%, у 2019 - на 2,1%, у 2020 - на 18,2%, у 2021 - на 0,23%. Також серед причин зменшення резервів країни є трансфузійно-трансмисивні інфекції, через що у 2020 році було забраковано 2 403,4 л (1,040%) консервованої донорської крові: 62,5 л (0,027%) утилізовано у зв'язку з виявленням антитіл до гепатиту С, 48 л (0,021%) - гепатиту В, 34,4л (0,015%) - через виявлення блідої спірохети, 22,1л - з причини виявлення антитіл до ВІЛ 1/2. Через виявлення показників підвищеної аланінамінотрансферази було знято з банку крові 289,8л (0,125%) крові.

Згідно з зібраними статистичними даними по регіонах, станом на 16 березня 2024 року бракує донорів крові (особливо резус-негативної) майже по всіх областях країни. На даний час, кількість регулярних донорів у рази менша, ніж осіб, які здають вперше. Наразі тенденція до регулярної здачі крові на добровільних безоплатних засадах збільшилася до 50%.

Статистичні дані країн зі стовідсотковим добровільним донорством

вказують на те, що за останні роки збільшилася не тільки кількість донорів, але й кількість донацій від кожної особи. Системи, що засновані на повній добровільній основі, мають ряд переваг як у буденних, так і надзвичайних ситуаціях. У разі екстреного переливання крові від добровільного донора пацієнт не вимушений терміново шукати компоненти крові, що, в свою чергу, мотивує населення до добровільного пожертвування крові або ж її компонентів у подальшому.

В нашій країні існують одночасно дві системи донорства: добровільного безоплатного та система платного донорства. Оплата за послуги донора підриває принцип добровільного безоплатного пожертвування крові та знижує ефективність таких програм. Добровільні донори крові є найбільш захищеними від трансфузійно-трансмисивних інфекцій, мають вищий рівень соціальної відповідальності та почуття обов'язку, не мають підстав приховувати інформацію, яка б могла стати причиною для відсторонення від донації. На відміну від добровільних донорів, серед людей, що здають кров на платній основі, достатній відсоток ведуть спосіб життя, який у разі підвищує ризики передачі трансфузійно-трансмисивних інфекцій (ВІЛ, гепатит і ін.). Окрім того, одним із головних факторів мотивації для здачі цільної крові або її компонентів таких донорів є лише матеріальне відшкодування.

Поточний стан самозабезпечення населення України донорською кров'ю є незадовільним, оскільки відбувається критичне зменшення динаміки залучення донорів на добровільних безоплатних умовах. Це, у свою чергу, підвищує ризики інфікування реципієнтів, які потребують отримання трансфузійної допомоги. З початком повномасштабного вторгнення РФ потреба у донорській крові та її компонентах істотно зросла, тож наразі є нагальна потреба залучати і мотивувати донорів, оскільки забезпечення ресурсами є однією зі складових обороноздатності країни.

За даними багатьох досліджень, донація цільної крові зменшує ризик розвитку злоякісних пухлин (у осіб, що регулярно здають кров, ризик онкологічних захворювань нижче на 37%). Це пояснюється зменшенням

концентрації вільних радикалів у крові, відновленням окисно-відновного гомеостазу та інгібуванні поширення активних форм кисню. Другим позитивним фактором є зниження ризику виникнення тромбозів, судинних патологій, постійний моніторинг здоров'я (можливість проходити безкоштовний тест на сифіліс, ВІЛ, гепатити та ін.). Закордонні науковці використовують термін “healthy donor effect” який означає, що донори крові демонструють нижчу захворюваність і смертність порівняно з населенням у цілому. Цей ефект можна пояснити тим, що донорами крові можуть стати тільки ті особи, що мають гарні показники здоров'я. Серед науковців немає єдиної думки щодо того, чи дійсно донори мають кращі показники здоров'я саме через процедуру донації, чи це зумовлено тим, що у цю групу відбираються лише особи з високими показниками здоров'я. Su S. та співавторами було проведено ретроспективне когортне дослідження серед донорів та не донорів в Китаї, яке демонструє помітно нижчий ризик розвитку захворювань у донорів крові порівняно з не донорами. Але для остаточного визначення впливу донації крові на здоров'я людини необхідне велике рандомізоване контрольоване дослідження. При заборі крові (1 стандартна одиниця еритроцитів - приблизно 450 мл) людина втрачає приблизно 250 мг заліза. В залежності від індивідуальних рівнів запасів заліза в організмі, особливостей раціона харчування та особливостей метаболізму заліза, у деяких донорів може виникнути дефіцит заліза або розвинутися залізодефіцитна анемія. Дослідники вивчають можливість використання добавок заліза для поліпшення якості життя донорів, але на сьогодні недостатньо даних для створення схеми прийому заліза у людей, що здійснили донацію крові. Донорство плазми шляхом плазмаферезу вважається безпечним, але серед дослідників існує занепокоєння щодо тривалого впливу частого донорства плазми на рівні компонентів крові. Особлива увага зосереджена на дослідженні рівнів загального сироваткового білка та імуноглобуліну G. Проспективне багатоцентрове дослідження, дослідження SIPLA показали, що висока інтенсивність донорства крові шляхом плазмаферезу (750 мл за сеанс

принаймні один раз на тиждень) призвела до відсторонення 16% донорів від процедури. Більшість досліджень вказують, що зниження рівня імуноглобуліну G є короткочасним і не асоціюється зі зниженням резистентності організму до інфекційних захворювань. У розвитку та активному просуванні добровільного донорства важливу роль відіграють як громадські організації, так і політика держави. В якості прикладу ми наводимо Національну службу крові Великобританії, яка активно проводить рекламні кампанії для того, щоб підтримувати необхідний резерв постійних донорів крові та залучати нових. А у США діє безоплатне добровільне донорство, яке активно підтримується державою, різними організаціями та приватним бізнесом. Кабінет Міністрів України пропонує вирішення цих питань шляхом залучення рекрутерів, організації пропаганди у простих для сприйняття формах, адресованих конкретним когортам населення. Для більшої вмотивованості населення треба надавати переваги від регулярної донації крові або її компонентів.

Висновки. Серед українців багато років спостерігається тенденція до зниження кількості активних донорів крові. Причинами такої динаміки є низька вмотивованість населення, недостатня інформованість та недостатня популяризація добровільної донації, наявність системи оплачуваного донорства, нестача фінансових ресурсів. У дослідженнях немає підтвердження щодо довгострокового негативного впливу донорства крові на здоров'я людини. Дефіцит заліза, зниження рівнів загального сироваткового білка та імуноглобуліну G не мають суттєвого впливу на якість життя донорів і є рідкісними ускладненнями процедури. Проте, існують певні докази про позитивний вплив донорства крові на стан здоров'я як донора, так і рівня здоров'я населення в цілому. Держава має впроваджувати нові стратегії і методи для залучення більшої кількості населення до донорства крові, вдосконалювати методи популяризації донорства, зокрема інформування про відсутність негативного впливу на здоров'я та наявність позитивних ефектів процедури донації.